

38. Kütüphane Haftası Açılış Konuşması

Yalçın Yağcı *

Sayın Vali, Sayın İl Emniyet Müdürü, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanı Vekili, Sayın Kültür Müdürü, Sayın hocalarım, Sayın konuklar ve sevgili arkadaşlar 38. Kütüphane Haftası Açılış Törenine hoş geldiniz.

Sizleri, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü son sınıf öğrencileri ve geleceğin kütüphaneci/ bilgi-belge uzmanları adayları adına saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi kütüphane bina, bütçe, derme, kullanıcı ve personel olmak üzere beş temel öğeden oluşmaktadır. Bunlardan birini diğerine tercih etmek zor olsa da, personel unsuru özel bir öneme sahiptir. Çünkü; her çeşit bilgi taşıyıcısı materyalin, taşıdıkları bilgileri zamanında araştırmacıya ulaştıracak, o bilgileri değerlendirecek, kütüphaneyi veya bilgi belge merkezini yaratacak ve yaşatacak olan kişiler kütüphaneciler/ bilgi – belge uzmanlarıdır.

Kütüphanecilik alanında günümüzün önemli gelişmelerinden birisi kuşkusuz “enformasyon çağı”na girmemiz ve bilginin hızlı artışının, geleneksel kütüphanecilik eğitimine ve geleneksel kütüphaneciliğe yansımalarıdır. Kütüphaneler, parçası oldukları toplumu ve o toplumun özelliklerini yansıtan kurumlardır. Çağımızın baş döndürücü bir hızla ilerleyen teknolojisi ve giderek artan bilgi gereksinmesi, doğal olarak kütüphane kurumunu da etkilemiştir. Artık değişen toplumla birlikte, her açıdan değişiklik gösteren bir kütüphane olgusuyla karşı karşıyayız. Bu nedenle, her şeyden önce değişen toplumla birlikte, kütüphaneci anlayışı da değişmektedir.

Geçmişin sessiz, pasif, bir anlamda “mistik” kütüphaneci tipi gitmiş, yerine mesleki eğitim görmüş, bunun yanında çeşitli kullanıcı tiplerine ve kütüphane türlerine göre kendisini biçimlendirmiş, çeşitli sorunlara yaratıcı niteliğiyle, uzun vadeli ve analitik çözümler getirebilen, aktif, güven uyandıran, yeni gelişmiş yöntemler arama alışkanlığı olan, önyargılardan arınmış, her türden düşün ürünlerine saygılı, ve hoşgörü anlayışı ile hareket eden bir kütüphaneci tipi gelmiştir.

Biz Kütüphanecilik Bölümü öğrencileri, dört yıllık mesleki eğitim sürecinin odak noktasını oluşturduk. Çağdaş eğitimin “öğrenci bilgi için değil, bilgi öğrenci içindir” anlayışı ile bu süreç devam etmektedir... Şüphesiz, buradaki amaç, biz

* Yalçın Yağcı, İstanbul Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü 4. Sınıf Öğrencisidir; e-posta: yalcinyagci@hotmail.com

kütüphanecilik bölümü öğrencilerine bilgiyi yığmak değil, bizlerin bilgiyi “anlayabilmesi” ve “kavrayabilmesi”dir.

Bizlere uygulanan ders programları hakkında birkaç bilgi sunmak istiyorum: Almış olduğumuz lisans programının amacı; çeşitli türlerdeki kütüphanelerde çalışabilecek kütüphanecilerin, bilgi-belge uzmanlarının yetiştirilmesidir. Yetiştirilecek biz kütüphanecilerin, bilgi-belge uzmanlarının, modern kütüphaneciliğin gerekleri doğrultusunda, kütüphanecilikte otomasyon yanında en son teknik aşamaları da öğrenmemiz öngörülmektedir. Ayrıca, genel kültür düzeyimizin ve kütüphanecilik bilgilerimizin en üst düzeyde tutulmasına çalışılmaktadır. Kısa başlıklarla özetleyecek olursak: Mesleki bilgi, mesleki beceri, bilimsel bilgi ve araştırma yetisi aldığımız eğitimin ana başlıklarıdır.

Gelecekte büyük bir ihtimalle ortadan kalkacak olan kütüphaneler, bilgi sistemi içindeki öğelerden biri olarak kalacak, bu durumda kütüphaneci de bilgi uzmanına dönüşecek ve kütüphane dışına çıkacaktır. İleride olacak bu değişim gözönüne alınarak, kütüphanecilik kurumuna bağlı olmaktan çıkarılmalı ve bu meslek eğitimine yansıtılmalıdır.

Pek çok ülkede olduğu gibi “kütüphanecilik” bizim ülkemizde de geçiş döneminin sancılarını yaşamaktadır. Bunun böyle olması da sağlıklıdır. Ancak değişen ve gelişen topluma ayak uydurmalı ve bu konuda artık daha fazla geç kalınmamalıdır. Nitekim günümüzde üniversitelerimizin, demokratik kitle kuruluşlarının ve meslek mensuplarının ortak hareketleriyle, “Kütüphanecilik Bölümü” adının “Bilgi ve Belge Yönetimi” olarak değiştirilmiş olması kanımızca büyük bir devrim olacaktır...

Biz geleceğin kütüphaneci/ bilgi – belge uzmanları adayları olarak, bilgisayar endüstrisinin gelişmesiyle dünyada yankı bulan “kağıtsız toplum”, “duvarsız kütüphane”, “elektronik kütüphane” ve “sanal kütüphane” olgusunun çok iyi farkındayız. Bu nedenden ötürü bizler, günümüzde ve gelecekte çalışma hayatına atılmak isteyen kütüphanecilik mezunlarından istenen bilgi ve beceriler doğrultusunda kütüphanecilik eğitim programlarında önemli değişikliklerin yapılması gerektiği görüşündeyiz. Ayrıca, kütüphanecilik mesleğine yeni bilgi teknolojilerinin girmesi ve bu teknolojinin kullanımı kütüphaneciliğin önemini arttırmaktadır. Buna göre, bu gelişmelerden yararlanılarak, toplumda olumlu bir imaj oluşturmayan “kütüphaneci” terimi bırakılıp, yerine “bilgi – belge uzmanı” çıkarılırsa, mesleğin saygınlığı açısından yararlı olacağı görüşündeyiz.

Bugün üstlenmemiz gereken rol, geçmişte olduğu gibi istediği formatta ve istediği anda kullanıcıları, bilgi üreticileri ile biraraya getirebilmektir. İçinde bulunduğumuz yeni sosyo-kültürel çevreye uyum sağlama ve gelişen teknolojileri yerinde kullanabilme rolünü iyi kullanamazsak, kaybedenler elbette bizler olacağız. Bizler, “kütüphanecilik bölümü öğrencileri” olarak, bu olumsuz durumun oluşmaması için aşağıdakilerin gerçekleştirilmesini gerekli görüyoruz:

- * Öncelikle kütüphaneciliğin bir uzmanlık alanı olduğu görüşü her platformda savunulmalı, daha önemlisi gösterilecek performans ile bu durum kanıtlanmalıdır.
- * 78 yıllık Cumhuriyetimizde hala bir kütüphane yasınının olmadığı ve bunun gerekli olduğu önemle vurgulanmalıdır.
- * Eğitim kuruluşları, yalnız mesleki formasyon eğitimi vermekle yetinmemeli mezunlarına sahip çıkıp, onlar için çeşitli olanaklar yaratmaya çalışmalıdır.
- * Çağdaş modern yapılar içerisinde, çağın gerektirdiği teknolojik donanımın sağlanması ve insanca yaşayacak ücret temin edilmelidir.
- * İşverenler teknik ve bilgi açısından uzmanlaşmış, iş sahasının inceliklerini bilen esnek yapıda ve koşullara çabuk uyum sağlayan elemanları tercih etmektedirler. Bunun için, az sayıda, ancak üstün kalitede eleman yetiştirme yaklaşımı benimsenmelidir.
- * Kütüphanecinin toplumdaki “imajı” açısından ad değişikliği çözüm olabilir mi? Bu görüşü destekleyen ve karşı çıkan savlar olabilir. Ancak şurası kesindir, ad değişikliğinin anlamlı olması, daha doğrusu toplum tarafından benimsenebilmesi için verilen hizmetlerin yapısında bir değişim zorunludur. Yoksa yalnızca ad değiştirmek ile yetinmek, toplum tarafından onaylanmayacaktır.

Sonuç olarak, eğer günümüzde bilgi güç ise, bizler en güçlü olanlarız; bunun içinde Atatürk'ün emeli olan “çağdaş uygarlık düzeyi”nin üstüne çıkmak için sizlerden olanak ve fırsatlar bekliyoruz.